

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	19
УВОД	21
ДЕО I: ПЛАТНИ БИЛАНС И МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈЕ	
I ПРОБЛЕМАТИКА МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈА 25	
II КОНЦЕПТИ ПЛАТНОГ БИЛАНСА 32	
1. Платни биланс	32
2. Девизни биланс	36
3. Обрачунски биланс	37
4. Врсте трансакција у платном билансу и неравнотежа платног биланса	38
5. Прилагођавање платног биланса	41
III МЕЂУНАРОДНА КРЕТАЊА КАПИТАЛА 46	
1. Облици међународног кретања капитала	49
А) Међународно кретање зајмовног капитала	49
Б) Портфолио инвестиције	51
В) Директне иностране инвестиције	52
2. Међународна тржишта капитала	55
А) Банкарско тржиште депозита и кредита	56
Б) Међународно тржиште обvezница	57
В) Међународна тржишта деоница	58
3. Међународна задуженост и криза дугова	60
А) Проблеми задужености земаља у развоју	61
Б) Методи решавања дужничке кризе	64
В) Задуженост Југославије и начин раздуживања	72
IV ФИНАНСИЈСКА И ДЕВИЗНА ТРЖИШТА У СВЕТУ И У ЈУГОСЛАВИЈИ 75	
1. Финансијско тржиште и његове институције у тржишним привредама	76
2. Банкарско тржиште	77
3. Перспективе европских финансијских тржишта	79
4. Институције финансијског тржишта у Југославији и њихов развој	82
V ДЕВИЗНИ СИСТЕМ И ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ 84	
1. Девизни систем	84

2. Девизно тржиште, девизни курс и конвертибилност валуте, као услов за ефикасно домаће финансијско тржиште, повезано са светским	87
VI МЕЂУНАРОДНИ МОНЕТАРНИ СИСТЕМ	92
1. Међународни монетарни фонд	92
1.1 Настанак ММФ-а	92
1.2 Сврха и улога ММФ-а	94
1.3 Квоте и гласање	94
1.4 Операције ММФ-а	95
1.5 Организација ММФ-а	96
1.6 Улога злата у ММФ-у	96
1.7 Валутни систем ММФ-а	98
1.8 Консултације	98
1.9 Финансијска функција	99
1.10 Извори финансија	100
1.11 Финансијска помоћ	100
2. Реформа ММФ-а	101
2.1 Одељење SDR-а (специјална права вучења)	101
2.2 Услуге ММФ-а	103
3. Група Светске банке и ММФ	103
3.1 Група Светске банке	103
3.1.1. Улога Светске банке	104
3.1.2. Организациона структура	104
3.1.3. Банка и њени партнери	105
3.1.4. Светска развојна институција – IDA	105
3.1.5. Светска финансијска корпорација – IFC	106
3.1.6. Агенција за решавање мултилатералних спорова – ICSID	107
3.1.7. Агенција за гарантовање мултилатералних инвестиција – MIGA	108
3.2. Међународни монетарни фонд	108
4. Европски монетарни систем	110
4.1. ЕУР у оквиру европског монетарног система	111
4.1.1. Политика или економија	112
4.2. Програм увођења ЕУР-а	114
4.3. Европска централна банка	116
4.4. ЕУРО и финансијско тржиште	117
4.4.1. Вредност валута земаља чланица ЕМУ према једном ЕУРУ	118
4.4.2. Изглед кованица и новчаних ЕУРА	119
4.5. Последице увођења ЕУРА	119
4.6. Опасности могућег неуспеха	120
ДЕО 2: МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ	121
I РАЗВОЈ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈА	123
1. Правна форма предузећа у иностранству и пословне финансије	126
1.1 Инокосна предузећа	127
1.2 Друштва лица	128
1.3 Друштва капитала	128

1.4 Избор правне форме предузећа у иностранству	130
2. Финансијска структура и принципи финансијске политике	134
у вези са правном формом предузећа у иностранству	134
2.1. Финансијска структура и принципи финансијске политике	134
2.2 Финансијска структура и правне форме предузећа	138
2.3 Холдинг – сложени интерес у међународној пракси	141
3. Макрофинансијско окружење као детерминанта финансијске функције у предузећу	144
3.1 Фискална политика	144
3.2 Монетарно-кредитна политика	145
П ФУНКЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИХ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА	148
1. Међународне пословне финансије као део међународних финансија	148
2. Трансакције на финансијским тржиштима	149
3. Хартије од вредности као предмет пословања на тржишту капитала	152
3.1 Меница	154
А) Врсте и састојци менице	155
Б) Меничне радње	156
В) Есконтовање менице	157
3.2 Чек	159
А) Чековне радње	160
3.3 Обвезница	161
А) Врсте обвезница	161
Б) Клаузуле код обвезница	162
В) Каматна стопа код обвезница	162
3.4 Акција	167
А) Врсте акција	168
Б) Тргицна цена акција	170
3.5 Ризик код хартија од вредности	173
ДЕО 3: СТРУКТУРА МЕЂУНАРОДНИХ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА	175
ШТА ИЗУЧАВАЈУ МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ	177
1 ФИНАНСИЈСКА ФУНКЦИЈА	179
1. Улога и задаци финансијске функције	179
2. Сарадња финансијске функције и других функција	182
2.1 Сарадња финансијске и рачуноводствене функције	183
2.2 Сарадња финансијске и набавне функције	183
2.3 Сарадња финансијске и продајне функције	184
2.4 Сарадња финансијске и производне функције	184
3. Организација финансијске функције	185
3.1 Начело централизације	185
3.2 Начело децентрализације	186
3.3 Начело комбиноване организације	187
4. Фактори организације финансијске функције	188
5. Облици организовања финансијске функције	188
А) Организовање финансијске функције у предузећу	188
Б) Структура финансијске функције	190

II ФИНАНСИЈСКА ПОЛИТИКА И ПРАВИЛА ФИНАНСИРАЊА	196
1. Финансијска политика	196
1.1 Циљеви финансијске политике	197
1.2 Принципи финансијске политике	197
А. Начело финансијске стабилности	198
Б) Начело ликвидности	200
В) Начело рентабилности	206
2. Правила финансирања	209
2.1 Вертикална правила финансирања	209
2.2 Хоризонтална правила финансирања	211
III ФИНАНСИЈСКО ПЛАНИРАЊЕ	214
1. Појам и функције финансијског планирања.	214
1.1 Плански биланс успеха	214
1.2 Плански биланс стања	216
1.3 План новчаних токова	216
1.4 План дугорочних улагања	218
А) Динамичке методе оцење ефикасности дугорочног улагања	219
Метода нето садашње вредности	220
Метода интерне стопе приноса	222
Б) Статичке методе оцење ефикасности дугорочног улагања	224
В) Методи вредновања предузећа	225
2. Методе финансијског планирања	227
3. Методологија израде финансијског плана.	229
4. Планирање обртних средстава	230
4.1 Циљеви и елементи плана обртних средстава	230
4.2 План робних обртних средстава	232
4.3 План новчаних обртних средстава	233
4.4 Методи утврђивања обртних средстава	234
А) Класични методи утврђивања потребних обртних средстава.	234
Метод времена обрта	234
Метод каматних бројева	235
Калкулативни метод	237
Б) Економетријски методи утврђивања обртних средстава	240
Метод „ABC“	240
Симплекс метода	243
IV ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ	247
1. Суштина финансијског управљања	247
2. Финансијско управљање обртним капиталом.	247
2.1 Управљање залихама	248
2.2 Управљање потраживачима.	251
2.3 Управљање готовином	252
2.4 Финансијска стратегија и тактика	254
А) Финансијска стратегија и тактика дугорочних средстава и дугорочних извора средстава	255
Б) Финансијска стратегија и тактика краткорочних потраживања и краткорочних извора средстава	256
В) Финансијска стратегија и тактика новчаних средстава	261

3. Биланс као израз финансијског управљања предузећем	263
3.1 Биланс стања	263
Структура биланса стања	264
3.2 Биланс успеха	268
Структура биланса успеха	268
3.3 Скривени губици и латентне резерве у билансу стања	269
4. Управљање финансијском равнотежом и ликвидношћу предузећа	271
4.1 Управљање ликвидношћу предузећа	274
А) Планирање ликвидности	276
Б) Политика оптималне ликвидности предузећа	277
4.2 Утицај ликвидности на пословну способност предузећа и узроци неликвидности	280
4.3 Солвентност и инсолвентност предузећа	283
5. Управљање финансијским улагањима	285
5.1 Финансијска улагања из сопствених и туђих извора средстава	287
6. Управљање инвестиционим улагањем	290
6.1 Методе процене економске ефикасности инвестиционих (развојних) програма	293
А) Метод садашње вредности	293
Б) Метод повратка уложених средстава	294
В) Метод интерне стопе рентабилитета	294
Г) Метод „МАРП“	295
В ОБЛИЦИ ФИНАНСИРАЊА	297
1. Управљање самофинансирањем	297
1.1 Извори самофинансирања	298
А) Амортизација као извор самофинансирања	300
Б) Ревалоризација основних средстава	302
1.2 Предности и недостаци самофинансирања	303
2. Кредитирање	304
2.1 Функције и улога кредита	304
А) Врсте кредита	306
2.2 Карактеристике финансирања путем банкарских кредита	308
2.3 Детерминантне каматне стопе	310
2.4 Кредитни односи између предузећа	312
2.5 Предности и недостаци финансирања путем кредитирања	313
А) Практичан пример финансирања на кредитним основама	314
2.6 Међусобно кредитирање пословних партнера	315
2.7 Финансирање путем учешћа, аванса и претплате	317
2.8 Бесповратно финансирање	317
3. Финансирање путем заједничких улагања са страним лицима	319
3.1 Циљеви заједничких улагања	321
3.2 Облици заједничких улагања	322
3.3 Добит заједничких улагања	329
3.4 Губитак заједничких улагања	331
3.5 Ризик заједничких улагања	333
3.6 Начела финансирања заједничких улагања	334
3.7 Практичан пример заједничких улагања	336

A) Повраћај улога и добити остварених заједничким пословањем	336
Б) Решење проблема промсне вредности новца у заједничким улагањима	337
4. Финансирање из аутономних извора	338
5. Финансирање путем лизинга	339
5.1 Економске функције лизинга	341
5.2 Трошкови лизинга и начин формирања лизинг накнаде	344
5.3 Калкулација за индиректне лизинг послове	347
5.4 Динамика плаћања лизинг накнаде	349
5.5 Рокови отплате лизинг накнаде	351
6. Финансирање путем факторинга	352
6.1 Практичан пример финансирања путем факторинга	353
VII ПЛАТНИ ПРОМЕТ У ФУНКЦИЈИ МЕЂУНАРОДНИХ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА	355
1. Појам и облици платног промета	355
2. Унутрашњи платни промет	356
2.1 Установе безготовинског платног промета	360
2.2 Инструменти платног промета	362
А) Значај и функција жиро рачуна	363
Б) Вирмански платни налози	364
В) Готовински платни налози	365
Г) Специјални платни налози	366
Д) Домаће циркуларно кредитно писмо	367
3. Платни промет са иностранством	367
3.1 Појам, значај и врсте девиза	369
3.2 Валуте	371
3.3 Валутни паритет и девизни курс	372
3.4 Девизни прописи и платни споразуми	373
3.5 Систем међународних плаћања	374
А) Слободна девизна плаћања	374
Б) Плаћање путем клиринга	374
В) Плаћање путем компензација	375
Г) Групни систем плаћања	376
3.6 Инструменти платног промета са иностранством	376
ДЕО 4: ПРИЛОЗИ	381
I ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА	383
1. Израчунивање просечне стопе раста логаритамским путем	383
2. Процентни рачун	383
3. Показатељи продуктивности	384
3.1 Натурални показатељи	384
3.2 Вредносни показатељи	384
4. Економичност	384
5. Рентабилност	385
6. Показатељи основних средстава	385
7. Показатељи обртних средстава	386

8. Показатељи финансијске ситуације	386
II ПАРАЛЕЛНИ БИЛАНСИ СТАЊА И БИЛАНСИ УСПЕХА У РАЗВИЈЕНИМ ТРЖИШНИМ ПРИВРЕДАМА И У НАШОЈ ЗЕМЉИ	387
1. Типичан биланс стања и успеха у развијеним тргишним привредама	387
2. Биланс стања и успеха у нашој земљи	391
Одабрана литература	398
ПОСЕБАН ДЕО: МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВНО ФИНАНСИРАЊЕ	401
УВОД	403
ДЕО 1: ОСНОВНИ АСПЕКТИ МЕЂУНАРОДНИХ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА	405
1 ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОСЛОВНИХ ФИНАНСИЈА	407
1. Улога финансијског менаџера у међународним финансијама	407
2. Развој пословних финансија	408
3. Развој савремених финансија	409
4. Циљеви предузећа	412
5. Функције финансија	414
5. 1 Одлука о инвестирању	415
5. 2 Одлука о финансирању	415
5. 3 Одлука о дивиденди	416
6. Резиме	416
Одабрана литература	417
ДЕО 2: ВРЕМЕНСКА ВРЕДНОСТ НОВЦА У МЕЂУНАРОДНОМ ПОСЛОВНОМ ФИНАНСИРАЊУ	419
II ВРЕМЕНСКА ВРЕДНОСТ НОВЦА У МЕЂУНАРОДНОМ ПОСЛОВНОМ ФИНАНСИРАЊУ	421
1. Значај одлуке о инвестицијама, финансирању и дивидендама за процену предузећа	421
2. Камата на камате и коначне вредности	422
2.1 Полугодишње обрачунавање камате	425
3. Садашње вредности	426
4. Отплата зајма	428
5. Интерна стопа повраћаја на инвестиције	432
6. Повраћај од обvezница	434
7. Повраћај на инвестиције	438
8. Резиме	441
Одабрана литература	441

ДЕО 3: УПРАВЉАЊЕ МЕЂУНАРОДНИМ ПОСЛОВНИМ ФИНАНСИРАЊЕМ	443
III УПРАВЉАЊЕ МЕЂУНАРОДНИМ ПОСЛОВНИМ ФИНАНСИРАЊЕМ	445
1. Мотивација за инвестирање у иностраној земљи	445
2. Одређивање потребног капитала у међународном финансирању и фактори ризика	446
3. Утицај опорезивања на међународно финансирање	448
4. Политички ризик у међународном финансирању	450
5. Врсте утицаја на пословне активности у иностранству	451
5.1 Трансакцијске курсне разлике	453
6. Економска изложеност	454
7. Управљање изложености	457
8. Евроларско финансирање	461
9. Финансирање међународним обвезницама	462
10. Подешавање на новчаном тржишту	464
10.1 Функционисање терминског девизног тржишта	464
10.2 Валутни futures уговори	466
10.3 Валутне опције	467
10.4 Валутни swapovi – замене	468
11. Макрофактори који управљају променама девизног курса	469
a) Закон једне цене	469
б) Теорија паритета куповних моћи	470
ц) Каматни паритет	471
12. Финансирање међународне трговине	477
12.1 Товарни лист	478
12.2 Акредитиви	479
13. Резиме	480
Одабрана литература	482
ДЕО 4: ОДЛУКА О ИНВЕСТИРАЊУ	483
IV ОДЛУКЕ О ИНВЕСТИЦИЈАМА У СРЕДСТВА	485
1. Принципи инвестирања капитала	485
2. Административни оквир	486
3. Процена токова новца	487
3.1 Одлука о замени и амортизација	489
3.2 Методе процене	491
3.3 Метода просечне стопе повраћаја	491
3.4 Метода раздобља повраћаја	492
3.5 Метода интерне стопе повраћаја	493
3.6 Метода нето садашње вредности	494
3.7 Индекс профитабилности	495
4. Инфлација и одређивање потребног капитала	496
5. Информације које се анализирају приликом куповине власништва над предузећем	499
6. Резиме	502

Одабрана литература	504
ДЕО 5: ОДЛУКА О ФИНАНСИРАЊУ	505
В ФИНАНСИРАЊЕ У МЕЂУНАРОДНОМ ПОСЛОВАЊУ 507	
1. Врсте финансирања	507
1.1 Трајно и привремено финансирање	509
1.2 Доспеће дуга	509
2. Краткорочко финансирање: финансирање трговачким кредитом (несигурани краткорочни кредити)	512
2.1 Трговачки кредит као средство финансирања	514
2.2 Ратуни временских разграничења као спонтано финансирање	517
2.3 Кредити са тржишта новца	518
2.4 Банкарски кредити на бази акцента вредносних папира	519
3. Краткорочни кредити	520
3.1 Кредитна линија	521
3.2 Револвинг кредит	522
3.3 Каматне стопе	523
4. Резиме краткорочног финансирања	525
5. Средњорочно кредитирање и осигурани (обезбеђени) кредити	526
5.1 Вредност колатерала (залоге)	527
5.2 Факторинг потраживања од купаца	530
5.3 Кредити на бази залиха	531
6. Средњорочко финансирање	534
6.1 Банкарски кредити са роком отплате дужим од једне године	535
6.2 Револвинг кредити	536
6.3 Средњорочни кредити које одобравају осигуравајућа друштва	537
6.4 Средњорочко финансирање на бази опреме	538
6.5 Заштитне одредбе у кредитним споразумима	539
7. Резиме средњорочног финансирања	541
8. Финансирање на бази закупа (leasing кредити)	542
8.1 Облици финансирања на бази закупа	543
8.2 Продаја и поновно изнајмљивање као облик финансирања	544
8.3 Директно изнајмљивање као облик финансирања	544
8.4 Закуп уз коришћење финансијске полуте као облик финансирања	545
9. Резиме финансирања путем закупа	545
10. Дугорочко финансирање	546
11. Улога и ефикасност финансијских тржишта и посредовање	547
12. Финансијски токови у привреди	550
13. Алокација средстава	552
14. Номиналне и реалне стопе повраћаја	553
14.1 Фишеров ефекат	553
14.2 Промена номиналних камата и очекивање промене инфлације	555
14.3 Шта се дешава у дужничко-поверилачким односима у случају непредвиђене промене инфлације	557
15. Финансијске иновације у промењеном финансијском окружењу	560
16. Метода спољног дугорочног финансирања	563

16.1 Традиционални јавни упис вредносних хартија као метод спољног дугорочног финансирања	563
16.2 Продаја обичних деоница путем емисије права као метод спољног финансирања	566
16.3 Standby аранжмани и прекомерне претплате у функцији понуде права.	571
17. Почетно финансирање када се оснива предузеће	573
18. Преференцијалне деонице у функцији дугорочног финансирања	574
18.1 Финансирање помоћу преференцијалних деоница	576
19. Резиме дугорочног финансирања	577
20. Варанти, конвертибилне вредносне хартије и везано заменљиве вредносне хартије у функцији дугорочног финансирања	579
20.1 Употреба варанта, карактеристике, реализација и вредновање варанта	580
20.2 Конвертибилне вредносне хартије	584
20.3 Финансирање конвертибилним вредносним хартијама	587
20.4 Вредност конвертибилних вредносних хартија	589
20.5 Везано заменљиве обвезнице, њихово вредновање и употреба у финансирању	592
21. Резиме варанти, конвертибилне вредносне хартије и везано заменљиве вредносне хартије	593
Одабрана литература	595
ДЕО 6: ОДЛУКА О ДИВИДЕНДИ	597
VI ПОЛИТИКА ДИВИДЕНДИ У ПРАКСИ	599
1. Политика дивиденди	601
2. Процедура исплате дивиденди	601
3. Стопа исплате и вредновање дивиденди	603
3.1 Исплата дивиденди као константна одлука	604
4. Теорија о беззначајности дивиденде	605
5. Менаџерска улога при одређивању исплате дивиденде	607
6. Стабилност и вредновање стабилности дивиденде	610
7. Редовне и ванредне дивиденде – дивиденда у деоницама и уситњавање деоница	611
8. Вредност дивиденде у деоницама	614
9. Окупњавање и искуп деоница као део одлуке о дивиденди	616
10. Модели дисконтовања дивиденди	620
10.1 Фаза раста и временска вредност односа цена и зарада	623
11. Резиме одлуке о дивиденди	629
Одабрана литература	633
ДЕО 7: ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ И ИНТЕРНЕТ У МЕЂУНАРОДНИМ ФИНАНСИЈАМА	633
VII ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ И ИНТЕРНЕТ У МЕЂУНАРОДНИМ ФИНАНСИЈАМА	635
7. Развој интернeta	635
7.1 Дистрибутивно и мрежко рачунарство	636

7.2 Отворене мреже	638
7.3 Двосмерна комуникација и мрежа	641
7.4 Електронско пословање	643
7.4.1 Примери електронског пословања	644
7.4.2 Електронско пословање као комуникациониа мрежа	645
7.4.3 Електронска трговина дигиталним производима	647
7.4.4 Пословни потенцијал Интернета	650
7.5 Трибине карактеристике електронског пословања	652
7.5.2 Тренутна комерцијална употреба интернета	652
7.5.3 Шта су то дигитални производи?	653
7.5.4 Карактеристике производа информационог типа	656
7.5.5 Зависност од индивидуалних преференција	656
7.6 Системи електронског плаћања	657
7.6.1 Преглед система електронског плаћања	657
7.6.2 Модели плаћања	658
7.6.3 Типови система електронског плаћања	659
7.6.4 Конвенционални процес плаћања	660
7.6.5 Услуге обрачуна плаћања	664
7.6.6 Трансфер узајамних фонда (Notational fund transfer)	667
7.6.7 Системи плаћања дигиталном валутом	670
7.6.8 Новац као медијум размене	671
7.6.9 Интернет и екстерни новац	672
7.7 Потребе за системима плаћања електронском валутом	673
7.7.1 Анонимност у трансакцијама	674
7.7.2 Микроплаћање и Интернет	674
7.7.3 Могућност трансфера вредности	675
7.8 Особине и детаљан опис дигиталних валута	675
7.8.1 Жељене особине дигиталне валуте	676
7.8.2 Монетарна вредност	676
7.8.3 Погодност	676
7.8.4 Защита	677
ДЕО 8: ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ	679
VIII ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ И ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБЕ	681
1. Примери из праксе са задацима	681
2. Решења задатака	688
3. Задаци за вежбе	698
ПРИЛОЗИ	703
Појмови и изрази који се најчешће користе у финансијском пословању	705
Математичке таблице	708
ДОДАТАК	717
Врсте послова у спољнотрговинском и девизном пословању	719
1. Специјални послови у међународном пословању	719
1.1 Компензациони послови	720
1.2 Везани послови	720

1.3 Рекспортни послови	720
1.4 Послови дораде, прераде и поправке	721
1.5 Транзитни послови	721
1.6 Свич (switch) послови	721
1.7 Послови извоз-увоза по инжењеринг систему	722
1.8 Купопродаја права индустријске својине (патенти и лиценце)	722
1.9 Дугорочна производна кооперација	722
1.10 Заједничка улагања	722
1.11 Лизинг посао	722
2. Извршење извозног посао и наплата	723
2.1 Закључење купопродајног уговора	723
2.2 Ступање уговора на снагу производи обавезе плаћања – наплаћивања без опозива	723
2.3 Припрема робе за извоз	723
2.4 Уговорна контрола и примопредаја робе	723
3. Увозни посао и плаћање	725
4. Девизни систем и девизно тржиште	726
4.1 Девизе	727
4.2 Валуте	727
4.3 Девизни систем	728
4.4 Народна банка Југославије	728
4.5 Системи међународних плаћања	729
4.6 Девизно тржиште	730
4.7 Путеви роба, услуга и новца у спољнотрговинском пословању	730
4.8 Однос НБЈ и пословних банака, пословних банака са компанијама и кореспондентним банкама у иностранству	732
БЕЛЕШКА О АУТОРУ	735